

ZATERDAG
14 AUGUSTUS
2021

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK
VOORAF

HELVOIRT
ORGELSPEL

TWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR
(tevens viering Maria Tenhemelopneming)

THEMA:
Vrouwen als Maria van Nazareth
helpen de wereld flink vooruit.

*Door de wereld klinkt een lied,
tegen angsten en verdriet,
tegen onrecht, tegen dwang.*

Voor deelname aan vieringen in de Oude Kerk
te Helvoirt: aanmelden via e-mail
(christvaniersel@gmail.com) of tel. 0411-64 15 29,
met op 28 augustus ook nog een luisterviering op
de website: www.openkerkhelvoirt.nl

Komende vieringen Open Kerk:

Zaterdag	28 augustus	19.00 uur	Viering
Zaterdag	11 september	19.00 uur	Viering
Zaterdag	25 september	19.00 uur	Viering

OPEN KERK

HELVOIRT

OPENINGSLIED

*Door de wereld gaat een woord
en het drijft de mensen voort:
'Breek uw tent op, ga op reis,
naar het land, dat Ik u wijs.'*

*Here God, wij zijn vervreemden,
door te luist' ren naar uw stem.
Breng ons saam met uw ontheemden,
naar het nieuw Jeruzalem.*

*Menigeen ging zelf op pad,
daar hij thuis geen vrede had.
Eeuwig heimwee spoort hem aan,
laat ook hem het woord verstaan.*

*Here God, wij zijn vervreemden,
door te luist' ren naar uw stem.
Breng ons saam met uw ontheemden,
naar het nieuw Jeruzalem.*

*Door de wereld klinkt een lied,
tegen angsten en verdriet,
tegen onrecht, tegen dwang,
richten pelgrims hun gezang.*

*Here God, wij zijn vervreemden,
door te luist' ren naar uw stem.
Breng ons saam met uw ontheemden,
naar het nieuw Jeruzalem.*

WELKOM

Welkom vanavond hier, en gelukkig: we kunnen
weer zachtjes meezingen. Maar we moeten het
vanavond wel doen zonder een klein koor, vanwege
vakantie. Welkom ook allen die dankzij de
techniek met ons mee kunnen vieren.

In een samenleving zonder perspectief gaat angst
regeren en groeit het eigen belang. De lezingen van
vandaag laten ons zien dat wij een wenkend
perspectief nodig hebben, al is het vaak wankel
leven, met de moed der hoop en veel onzekerheid.

God is in het loflied van Maria geen luchtspiegeling. Het is een stem die doorklonk in haar bestaan. Op die manier werd zij een teken van hoop. In onze tocht door het leven kunnen we, net als Maria, het licht van de ontmoeting met God brengen aan andere mensen door er te zijn met en voor de mensen die we alledag ontmoeten.

SCHULD EN VERGEVING

Lied

*Wat ik gewild heb, wat ik gedaan heb.
Wat mij gedaan werd, wat ik misdaan heb.
Wat ongezegd bleef, wat onverzoend bleef.
Wat niet gekend werd, wat ongebruikt bleef.
Al het beschamende neem het van mij
en dat ik dit was en geen ander.
Dit overschot van stof van de aarde
dit was mijn liefde.
Hier ben ik.*

STILTE

Vervolgen wij nu met enkele momenten van stilte, waarin we de Onzienlijke de kans geven ons aan te raken en aan te spreken.

BEZINNING

*Alle leven is gegeven
door wie onze oorsprong is;
die ons vraagt om zo te leven
dat er hoop en toekomst is.*

Lied

L. WAAR BEN JE?

Ik ben er, ik zal er zijn, zei je.

Waar was je,
toen weifelend mijn hand de jouwe zocht,
mijn oor jouw woord,
mijn hart jouw blik.

Ik ben er, zei je.

Wanneer, waar, hoe?

Je bent er, ik ben niet alleen.

*Alle leven is gegeven
door wie onze oorsprong is;
die ons vraagt om zo te leven
dat er hoop en toekomst is.*

Lied

GEBED

Met Maria voor ogen bidden wij:
leer ons zien dat kleine mensen
bij God in tel zijn.
Met Maria voor ogen bidden wij
om sterke en strijdbare vrouwen,
die de wereld en de kerk draaiende houden.
Dat wij groot worden in dienstbaarheid,
naar het voorbeeld van Maria,
de meest gezegende onder de vrouwen.
Amen.

EERSTE LEZING

Psalm 146

De Eeuwige wil ik loven, zolang ik leef,
mijn God bezingen zolang ik besta.
Vertrouw niet op mensen met macht,
op een sterveling bij wie geen redding is.
Stokt zijn adem, hij keert terug tot de aarde,
op die dag gaat hij met zijn plannen ten onder.
Gelukkig wie de God van Jakob tot hulp heeft,
wie zijn hoop vestigt op de Eeuwige, zijn God,
die hemel en aarde heeft gemaakt,
de zee en alles wat daar leeft,
die trouw is tot in eeuwigheid,
recht doet aan de verdrukten,
brood geeft aan de hongerigen.
De Eeuwige bevrijdt de gevangenen,
de Eeuwige opent de ogen van blinden,
de Eeuwige richt de gebogenen op,
De Eeuwige heeft de rechtvaardigen lief,
de Eeuwige beschermt de vreemdelingen,
wezen en weduwen steunt hij,
maar wie kwaad doen, richt hij te gronde.
De Eeuwige is koning tot in eeuwigheid,
je God, Sion, van geslacht op geslacht. Halleluja!

LIED

WEES GEGROET

*Wees gegroet, Maria, vol van genade,
de Heer is met u,
Gij zijt de gezegende onder de vrouwen,*

*En gezegend is Jezus, de vrucht van uw schoot.
Heilige Maria, moeder van God,
bid voor ons, zondaars,
nu en in het uur van onze dood,
Amen.*

HET EVANGELIE

Lucas 1: 39-55

Na de aankondiging van de geboorte van Jezus reisde Maria in grote haast naar het bergland, naar een stad in Juda, waar ze het huis van Zacharias binnenging en Elisabet begroette. Toen Elisabet de groet van Maria hoorde, sprong het kind op in haar schoot; ze werd vervuld van de heilige Geest en riep luid: ‘De meest gezegende ben je van alle vrouwen, en gezegend is de vrucht van je schoot! Wie ben ik dat de moeder van mijn Heer naar mij toe komt? Toen ik je groet hoorde, sprong het kind van vreugde op in mijn schoot. Gelukkig is zij die geloofd heeft dat de woorden van de Heer in vervulling zullen gaan.’

Maria zei:

‘Mijn ziel prijst en looft de Heer,
mijn hart juicht om God, mijn redder:
hij heeft oog gehad voor mij, zijn minste dienaar.
Alle geslachten zullen mij voortaan gelukkig
prijzen,
ja, grote dingen heeft de Machtige voor mij
gedaan, heilig is zijn naam.
Barmhartig is hij, van geslacht op geslacht,
voor al wie hem vereert.
Hij toont zijn macht en de kracht van zijn arm
en drijft uiteen wie zich verheven wanen,
heersers stoot hij van hun troon
en wie gering is geeft hij aanzien.
Wie honger heeft overlaadt hij met gaven,
maar rijken stuurt hij weg met lege handen.
Hij trekt zich het lot aan van Israël, zijn dienaar,
zoals hij aan onze voorouders heeft beloofd:
hij herinnert zich zijn barmhartigheid
jegens Abraham en zijn nageslacht,
tot in eeuwigheid.’

OVERWEGING

Ik ga even met u terug in de tijd, naar de jaren ‘70 en ‘80. Toen in Argentinië een militaire junta 13.000 tot misschien wel 30.000 mensen zomaar liet verdwijnen, demonstreerden zogenaamde dwaze

moeders op het Plaza de Mayo van Buenos Aires. Onvermoeibaar, dag in dag uit, met spandoeken en grote foto’s van hun geliefden. Het regime verbood dat zij het Magnificat, de lofzang van Maria, zouden zingen, bang als ze waren voor de opruiende uitstraling van dit lied. Vooral voor de kracht van de zinnen waarin heel de wereld op zijn kop wordt gezet:

*Hij toont zijn macht en de kracht van zijn arm
en drijft uiteen wie zich verheven wanen,
heersers stoot hij van hun troon
en wie gering is geeft hij aanzien.
Wie honger heeft overlaadt hij met gaven,
maar rijken stuurt hij weg met lege handen.*

Het lied van Maria wordt door kloosterlingen wereldwijd dagelijks gezongen in de Vespers. Er klinkt zowel dankbaarheid in door, als een krachtige roep om en hoop op een rechtvaardige wereld. Een lofzang over God die zich het lot van de minsten aantrekt, én zich verzet tegen scheve verhoudingen in de wereld.

Er resoneren veel teksten uit de Hebreeuwse Bijbel in door. Maria gaat staan op de schouders van vele vorige generaties. Ze roemt de machtige daden van een God die trouw is aan wat hij beloofde. Ik ben er, ik zal er zijn, zei hij.

Lucas schildert in zijn evangelie Maria als een strijdbare en zelfbewuste vrouw. Zij zou dit lied hebben gezongen bij haar bezoek aan Elisabeth, na een tocht van pakweg 120 km, in haar eentje. Als dat zo is, dan getuigt dat alleen al van zeer veel durf! De ontmoeting tussen deze twee vrouwen heeft iets kwetsbaars. Een oude vrouw, onvruchtbaar en toch nog zwanger. En een jong meisje, ongehuwd en ook zij draagt een kind. Er gaat in hen beide een onverwoestbare kracht schuil.

De eerste christenen die dit lied via de pen van Lucas aan ons doorgaven, zagen hoe machthebbers kapotgaan aan eigenwaan en hoe rijke mensen verstikken in hun leegte, omdat ze al te angstig omgaan met hun bezittingen. Maar anderzijds óók hoe arme en vernederde mensen door God overstelpt worden met gaven.

Maria’s lied is dus niet zomaar een vrome tekst. Het is een uiting van overgave en vertrouwen, van geloof, geloof dat het anders kan, dat het anders

moet. Het is niet alleen een vespersgebed in stille kloosterkapellen, maar een protestsong, een strijdlid. Het bezingt de opstand van armen en kleinen, van mensen die gebogen gaan onder de macht van anderen. Het is een lied van revolutie, van omkeer. Het is een lied dat de weg bezingt waarlangs mensen kunnen opstaan uit verdrukking, vernedering en lijden. En dat was levensgevaarlijk voor die junta in Argentinië.

Orgelspel

De bevrijding die in het Magnificat wordt beschreven, is niet afgerond, maar is nog steeds in volle gang. Het rebelse lied van Maria stelt ook ons vandaag dringende vragen. Klinkt dit lied van opstanding en hoop ook door in ons leven, in ons doen en laten? Waar zou in mijn leventje de boel eens stevig ondersteboven moeten worden gekeerd? En wanneer is voor mij het punt bereikt om me niet langer bij misstanden die ik zie neer te leggen, maar op te staan en te zingen, tegen de klippen op. Tegen duisternis, tegen verkilling. Tegen materialisme, tegen onverschilligheid.

*Door de wereld klinkt een lied
tegen angsten, en verdriet,
tegen onrecht, tegen dwang
richten pelgrims hun gezang.*

Dit is wat kerk zijn ten diepste hoort te zijn. Mensen die zingen tegen onrecht, verdriet en dwang. Mensen die elkaar opzoeken. Mensen die omzien naar elkaar, echt naar elkaar luisteren. Elkaar bemoedigen en troosten. Voor elkaar kwetsbaar durven zijn. Elkaar van hart tot hart ontmoeten.

Wij leven in een materialistische tijd waarin we dit allemaal een beetje uit oog lijken te verliezen. We zijn nogal individualistisch geworden. Maar: dan ben je bezig iets heel kostbaars te verliezen. Je onthoudt elkaar dan het meest kostbare van je bestaan. Je onthoudt elkaar dan bemoediging en nabijheid. Groeien in je geloof, groeien in je band met God, betekent immers en vooral óók: groeien in verbondenheid met elkaar.

Moge zo het Magnificat van Maria ook ons loflied zijn.

MAGNIFICAT

Lied

Nederlandse tekst: zie evangelielezing

ONDERBREKING

Orgelspel

GEDACHTENIS

‘Er is nog zomer, en genoeg.
Wat zou het loodzwaar tillen zijn,
wat een gezwoeg,
als iedereen niet iedereen ter wille was,
als iedereen niet iedereen
op handen droeg.’

Zomer voor hen die pijn hebben,
zich zorgen maken, onzeker zijn,
en dankbaarheid om hen die hen bijstaan.

Bid voor onze naasten die lief en leed met ons
deelden en ons helaas zijn ontvallen.

Vanavond gedenken wij hier Pim van Elsdingen uit Haaren, die op 15 juli rustig is ingeslapen, 92 jaar oud. Naast zijn baan als leraar Engels was hij maatschappelijk actief op diverse fronten. Jarenlang verzorgde hij samen met anderen de avondwaken in de Lambertuskerk. Ook is hij jarenlang lector en voorganger geweest in vieringen van Open Kerk. Het afscheid heeft in kleine kring plaatsgevonden op 20 juli.

Ook gedenken wij alle jongeren en ouderen die door besmetting met het coronavirus gestorven zijn of zwaar gehavend blijven.

Denk ook aan die vergeten en alleen heengaan; omkomen door oorlog, geweld, honger of dorst; en aan hen die geen andere uitweg zien dan hun leven zelf te beëindigen.

Er zij licht, vrede, rust

KLEIN DANKLIED

*Gij hebt, o God,
dit broze bestaan gewild,
hebt boven 't naamloze
mij uitgetild.*

*Laat mij dan dankbaar leven
de volle tijd,
geborgen
in de bevende zekerheid*

*Dat ik niet
uit dit smal en onvast bestand
van mijn bestaan zal vallen
dan in uw hand.*

JEZUS MESSIAS EN WIJ

Gij die ons kent en roept ons bij name Lied
*adem van leven, herder van mensen,
zult Gij ons vinden, hoelang verdragen?*

L. Geregeld doorbrak Jezus de geslotenheid
waarin wij onszelf vaak gevangen zetten.
Hij leefde van wat komen gaat,
hij bracht Gods nieuwe wereld op aarde.
Volkomen vol van God was hij,
het geknakte riet zou hij niet breken,
de kwijnende vlam niet doven,
het recht ten slotte laten zegevieren.

Waar toe bestaan als Gij zoudt ontbreken, Lied
*als wij vergeten de hand die ons maakte,
als wij vervreemden, ver van U raken?*

L. Steeds was Jezus voor anderen in de weer,
maar ook vaak in gebed verzonken,
op een stille plek of in de bergen,
waar hij nieuwe krachten opdeed,
want bidden maakt anders
en opent ook onze eigen ogen
voor wat ons nu te doen staat.

Blijf in ons roepen tot wij U horen, Lied
*tot wij van U zijn, Gij onze vrede;
tot wij U dromen, lied van ons leven.*

L. Van kindsbeen af heette hij Jezus,
'God bevrijdt' is zijn naam en zijn devies.
Nog meer namen zijn hem toegedicht:
Jood in hart en nieren, licht van de wereld,
barmhartige en rechtvaardige,
brood om van te leven, ware wijnstok,
beeld van God, onze wijsheid,
koploper en vredebrenger.

Wie zou U ooit van mensen weerhouden? Lied
*Geen dan Gijzelf hebt ons levend gemaakt.
Wie dan Gijzelf zal mensen behouden?*

L. In zijn voetspoor gaan wij verder,
solidair met onze meest nabije naasten
en ook met mensen ver weg,
buiten onze eigen kleine kring.
Geworteld in het lichtvolle Mysterie
dat de bron is van ons bestaan.
In het besef dat God daar woont
waar wij hem binnenlaten,
dat God nergens anders is
dan waar wij zijn.

Zingen wij nu het Onze Vader:

ONZE VADER

*Onze Vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede, een wereld
met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid, en brood
gerechtigheid is, en genade –*

*waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.*

*Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.*

*Van U is de toekomst
kome wat komt.*

GEBEDEN EN LIED

Behoed mij, o God, ik vertrouw op U. Lied
*U wijst mij de weg ten leven.
Bij U is vreugde, blijvende vreugde.*

L. Gezegend de zingende vrouwen, de dwaze
moeders, de profetessen van deze wereld, van
deze tijd. Gezegend het huis, het leven, het
hart waarin dit lied niet sterft, maar opklinkt.
Iedere dag opnieuw.

Behoed mij, o God, ik vertrouw op U. Lied
U wijst mij de weg ten leven.
Bij U is vreugde, blijvende vreugde.

L. Zonder hoop, vergezicht mist het leven een
doel. Wat is het wenkend perspectief in mijn
leven?

Behoed mij, o God, ik vertrouw op U. Lied
U wijst mij de weg ten leven.
Bij U is vreugde, blijvende vreugde.

L. Bidden we om een blijvend geloof en
vertrouwen in elkaar, vertrouwen dat ik geef,
vertrouwen dat me gegeven wordt en dat ik
mag ontvangen. Vertrouwen in de
levenskracht, vertrouwen in U.

ZEGENBEDE

De Levende zegene en behoede u,
de Levende doe zijn aangezicht over u lichten
en zij u genadig.
De Levende verheffe zijn aangezicht over u
en geve u vrede.

Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en wees ons genadig.
Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.

Zegene u de levende en almachtige God.
Vader, Zoon en heilige Geest.
Amen, amen, amen.

AFSLUITING EN ZEGENWENS

Te beginnen vanaf achter verlaten we dit kerkje
en nemen mee wat ons aansprak
en aan het hart ging.

Daar, achter in de kerk, ook heel graag, als het
kan, een bijdrage voor Open Kerk Helvoirt
in het collectemandje. We zijn met kleine beetjes al
tevreden!

Wij delen met elkaar
een gebroken bestaan dat zich
vandaag hier morgen daar laat voelen.
Zegenen we daarom elkaar met
raad en daad, hart en handen.
En laat je door niets en niemand
ontmoedigen, in Gods naam:
Vader, Zoon en heilige Geest.

ORGELSPEL

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de Liturgische
Werkgroep van Open Kerk.

Welkom, bezinning, overweging en voorbeden:
Paul Arts;
Gebed en Jezus Messias en wij: Wim Weren;
Door de wereld, t. Jan Wit / m. Wim ter Burg ;
bron:
https://www.youtube.com/watch?v=yaLd_iGAYJo;
Wat ik gewild heb, t: Huub Oosterhuis, m: Antoine
Oomen; Alle leven is gegeven, t. Adri Bosch, m.
Willem Vogel; Magnificat, Tonus V111, bron:
<https://www.youtube.com/watch?v=glv3N6sviPw>;
Klein danklied, t. Ad den Besten, m. Michaël
Stumpel; Gij die ons kent, t. Jacques Verhees, m.
Willem Vogel; Onze Vader, t: Huub Oosterhuis,
m: Tom Löwenthal; Behoed mij, o God, m. Taizé,
CD Adem in ons, nr. 14; De Levende zegene en
behoede u, m. G. Bremer, zang: Kathedrale
Cantorij, Rotterdam; Afbeelding: Zwarte
madonna, bron:
<https://churchpop.com/2015/01/08/13-beautiful-non-white-depictions-of-the-blessed-virgin-mary/>